

OOST POST

SOERABAIJASCHÉ COURANT.

N° 91 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . / 5.50
" " " " Java. . . . . " 5.—
" " " " Buitenbesittingen. . . . . " 10.—
" " " " Nederland. . . . . " 13.—
De "OOSTPOST" verschijnt elken Maandag en Donderdag.

MAANDAG 15 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is / 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het sogel. Advertentien met groote letter betalen dubbeld. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HERINNERING Bij eene beleefde herinnering aan de vernieuwing van het abonnement op dit blad over het eerste half-jaar 1859, voegen Redactie en Uitgevers volgaarne de verzekering dat zij hunne beste pogingen zullen aanwenden om hunne courant te doen vooruitgaan in belangrijkheid van inhoud en netheid van typographische uitvoering, ten opzichte van welke laatste zij het genoeg hebben mede te deelen, dat hunne drukkerij eerlang van eene geheel nieuwe letter zal zijn voorzien, welke bereids, volgens bij hun ontvangen tijding, aan hen uit Nederland is afgezonden.

Abonnementsgelden voor dit blad kunnen gestort worden:

Te Batavia bij de HH. G. KOLFF & Co.
" Samarang " " " DE GROOT KOLFF & Co
en te Soerabaya bij de uitgevers.
E. FUHRI & CO.

IS DE LAGE STAND DER BEVRACHTINGEN VERONTRUSTEND VOOR DEN NEDERLANDSCHEN SCHEEPSBOUW?

De *Straits Times* van 16 October maakt de volgende opmerking:

"Het *Bataviasch Handelsblad*, van 9 October geeft als gewoonlijk de lijst van de ter reede liggende schepen.

"Wij wenschten echter dat onze confrater ook de tonneemaat der schepen opgaf, zonder welke opgave men onmogelijk kan bepalen welke scheepsruimte ter reede van Batavia aanwezig is — Onze haven is thans overloopen door schepen van alle natien, er is weinig handel, en de vrachten zijn zoo goed als minimaal, zoo dat wij wel iets meer wenschten te weten

"dan de namen en tuigaadje der schepen, en vertrouwen dat deze welgemeende wenk door het *Bataviasch Handelsblad* ten goede zal worden afgenomen

"Op den 9den Oct. lagen er ter reede van Batavia:

"Nederlandsche schepen	61
"Nederl. Indische id.	7
"Engelsche id.	7
"Amerikaansche id.	3
"Belgische id.	1
"Fransche id.	1
"Hamburger id.	4
"Zweedsche id.	3
"Pruissische id.	1
"Bremer id.	2

Totaal 90 schepen.

"Gesteld nu dat deze vaartuigen dooreen genomen 500 tonnen meten, dan zijn er 45000 tonnen scheepsruimte alleen, te Batavia ongerekend Samarang, Soerabaya en andere havens. — En van deze 45000 ton scheepsruimte zijn slechts vijftien schepen geconsigneerd aan de Nederl. Handel Maatschappij, terwijl de overigen op goed geluk lading zoeken."

"De overvloedige scheepsruimte in de Oost wordt verontrustend, en als wakers voor onze handelsvaart, mogen wij onze vrienden in Europa veiliglijk aanbevelen wat minder schepen te zenden. De reeden van Singapore en Batavia, de baai van Manilla en de Chinesche havens bieden het treurig schouwspel aan van de gevolgen van den overvoer van scheepsruimte, en, onaangenaam als de waarheid is, wij moeten het zeggen, het aantal schepen moet worden vermindert."

Hoezeer de opmerking van het Singaporeesch dagblad juist is, dat het zeer ten gemakke van den handel zoude strekken indien de opgave van de tonneemaat der in lading liggende schepen in de scheepslijsten werd opgenomen, zoo kunnen wij ons toch moeilijk met dat blad vereenigen in de gevolgtrek-

king, welke wordt afgeleid uit de thans in Indie aanwezige scheepsruimte, namelijk dat het aantal schepen moet worden verminderd.

Wij kunnen moeilijk beoordeelen of het groot aantal schepen, welke zich in de Indische havens, niet tot Nederlandsche Indie behorende, bevindt en aldaar op bevrachting wacht, verontrustend is, in dien zin dat de reederijen, welke die schepen hebben uitgerust met hunnen ondergang bedreigd worden, maar wij vermeenen toch de verzekering te kunnen geven dat, wat de Nederlandsche scheepvaart betreft de Nederlandsch Indische havens geene verschijnselen aanbieden van zoodanigen verontrustenden aard dat wij de Nederlandsche reederijen zelfs zijdelings zouden aanraden om voorloopig den aanbouw van nieuwe schepen te staken, omdat die tak van nijverheid geene voldoende vooruitzichten meer zoude opleveren, om de vruchten te trekken der kapitalen welke daaraan ten koste zijn gelegd.

Niemand zal het ontkennen dat naar den maatstaf van de in den tegenwoordigen tijd gesloten overeenkomsten van bevrachting, de reederijen geene vruchten kunnen plukken van de kapitalen, welke zij tot den aanbouw hunner schepen hebben aangewend, maar even zoo zal niemand de voordeelen kunnen loochenen, welke die schepen reeds voor reederijen hebben aangebragt, en evenzeer zal ieder, die met eenig doorzicht de toekomst naar de ondervinding van het voorledene wil beoordeelen, moeten erkennen dat de tegenwoordige lage stand der bevrachtingen een uitvloeisel is der omstandigheden van het oogenblik, maar geenszins moet toegeschreven worden aan eene uitdrooging van de milde bronnen, waaruit voor de scheepvaart leven en welvaart moeten voortvloeijen. Die bronnen zijn onuitputbaar in Indie, en al moge ook hunnen loop nu en dan gestremd zijn, of zelfs tijdelijk eene andere rigting genomen hebben, zij vloeijen steeds voort, en het beweren dat eene tijdelijke te groote overvloed van sche-

EPISODE UIT DEN VELDSLAC VAN NOVARRA.

Troonsafstand van Karel-Albert.

door

GER. JOH. VAN BUUREN.

Voorzeker zal het leven van Karel-Albert als een der merkwaardigste in onze geschiedenis blijven aangekeend; weinige vorsten toch zijn er, wier levensloop zulke schielijke veranderingen, zulke volkomene ommekeer der fortuin ons ter beschouwing opleveren. Als Koninklijke Prins van Nardinië medegesleept in de beweging der vrijheids-denkebeelden, toen, zoowel als thans nog, Italië allen en alles bezielende, verliet hij die in éénen, en, eenmaal tot den troon geroepen, maakte hij geruimen tijd gemeene zaak met het absolute Koningschap; zoo veel in hem was, verreed hij alles, wat slechts eenige zweem had in het toegeven aan vrijheids beginselen, terwijl hij zich bezig hield om het bestuur zijner landen op hechte grondslagen te vestigen. En . . . reeds vóór het uitbreken van de revolutie, die in Februarij 1848, den zoon van Philippe l'Egalité uit Frankrijk verdreef, verandert hij in éénen; eene geheele wijziging zijner regeringsbeginselen had in 1847 plaats; de denkbeelden van absolute magt, (denkbeelden die hij overigens door Oostenrijk had) waarop hij tot dusverre gebouwd had, laat hij varen, ja, hij gaat verder. Hij laat te Turijn, de hoofdstad des rijks, eenen constitutionelen regeringsvorm afkondigen, verleent eene bijna volkomene drukpers vrijheid en roept eene wetgevende magt te samen, die spoedig daarna eene vergadering van volksvertegenwoordigers wordt.

De oorzaak dezer zoo tegenstrijdige gedragingen zijn, onzes inziens, te vinden in de begeerte, om aan Piemont eenigen invloed te geven op het overige Europa, waarbij

misschien ook wel de geheime begeerte bij den vorst opkwam om zijne magt aan te wenden om Italië te bevrijden van het dwangrijk, door vele vorsten in dat, door de natuur zoo begunstigde land, hunnen on-erdanen op de schouderen gelegd. Had Karel-Albert gehoopt zich staande te houden door de uitoefening eener onbepaalde heerschappij, was zulks gedurende zestien jaren het doel zijner staatkunde geweest, was hij daarin zelfs door hooggeplaatste personen versterkt geworden, vooral door den markies van Brignole Sale, die destijds de Sardijnische afgezant te Parijs was, de vorst kon zich niet staande houden. Hij zag in dat hij verplicht was aan den regtmatigen eisch des tijds toe te geven, te meer dewijl Italië zich schaarde onder de banier der vrijheid, om de zelfs onafhankelijkheid te verkrijgen! Dewijl dus de markies de Brignole-Sale dien ten gevolge teruggeroepen werd, verliet deze Frankrijk in 1848. Van af dien tijd jaagde Karel-Albert eene nieuwe en gewichtige rol in die gegeven omstandigheden na. Al was zijn begeerte niet om aan het hoofd te staan van een vereenigd Italië, meende hij evenwel het hoofd te kunnen worden van een Italiaansch verband, waarbij nog de inwendige begeerte kwam, om de gewesten van Lombardije aan zijne kroon te hechten; was hij, alsdan, volgens zijne berekening, Koning van eenen aanzienlijken Staat in het noorden van Italië, dan voorzag hij, dat ter geschikter tijd, het gehele schiereiland wel onder zijnen invloed zou komen. De gebeurtenissen, die daarop in 1848 in Europa plaats grepen, de Februarij-revolutie, die, volgens berekening van Karel-Albert, hem in Frankrijk eenen magtigen steun zou doen vinden, wanneer hij zich eens tot verdediger der Italiaansche onafhankelijkheid en vrijheid zou opdoen, de oproerige bewegingen in Pruisens hoofdstad, de revolutie in Weenen, die Oostenrijk tot onmagt scheen te veroordeelen,

schenen hem toe al te gunstige gelegenheden te zijn, om die te laten voorbijgaan. De tijd was daar, langer aarzelen zou hem en de zaak, die hij toegedaan was, benadeelen; openlijk verklaarde hij zich; de zijnen onderdanen verleende vrijheden strekte hij nog verder uit, als om daardoor eenen waarborg te geven aan den revolutionairen geest; hij trok den degen ten voordeele van de opstandelingen in het naburige Lombardije.

Een ieder, die den loop der laatste jaren heeft gadeslagen, weet dat al die vooruitzichten wel berekend, maar niet bevestigd werden, door daaraan beantwoordende gebeurtenissen. Frankrijk, waarop Karel-Albert gehoopt had, dat naar zijne gedachte hem in den strijd voor vrijheid en onafhankelijkheid zou bijstaan — Frankrijk zag den strijd aan, maar daaraan deelnemen . . . dat niet. De Italianen waren misschien hiervan zelven de oorzaak; hunne trotscheheid, hunne begeerte om zelven de bewerkers hunner onafhankelijkheid te zijn, hielden Frankrijk terug. De Franschen wisten, dat de Italianen gezegd hadden: Italië zal zelf voor de onafhankelijkheid strijden. En Oostenrijk? Het was minder uitgeput dan Karel-Albert zich had voorgesteld; het kon nog talrijke legerbenden naar Lombardije zenden door den grijzen en dapperen Radetzky aangevoerd.

Na verschillende ontmoetingen, den Oostenrijkers voordeel, was de koning, ten gevolge zijner ongelukken verplicht eenen wapenstilstand van eenige maanden aan te nemen, waaruit de diplomatie een gewenschten vrede dacht af te leiden. Maar Karel-Albert, wiens ongeduldig karakter (meestal het eigendom van menschen die ligt tot uitersten vervallen) een dreigend aanzien verkreeg, begon een nieuwen veldtocht.

Zijn hoofd was te vol met zijne geliefkoosde denkbeel-

en eene afdoende reden zoude zijn om het getal schepen te verminderen is eene gevolgtrekking, die nimmer met vrucht kan getoetst worden aan de regelen, die eene bezadigde ondernemingszucht op het terrein van handel en nijverheid moeten besturen.

Ieder die zijne kapitalen heeft aangewend in den scheepsbouw wist vooraf welke kansen hem te wachten stonden, heeft vooruitgezien dat die kapitalen hem dan eens groote winsten, dan eens matige renten zouden opbrengen, maar heeft voorzeker ook vooraf berekend dat zijne ondernemingen aan verliezen bloot stonden.

De reeders, ontwarende dat voor het oogenblik hunne schepen geene winst afwerpen, zullen dezelve aanvankelijk tot geene verdere reizen uitrusten maar zoolang die uitrustingen, zelfs als eene zeer matige geldbelegging kunnen aangemerkt worden, zijn dezelve altijd als voor den Nederlandsch Indischen handel hoogst voordelig aan te bevelen, aangezien eene vermindering in de uitrusting van schepen de koers der bevrachtingen tot een tegenovergesteld uiterste, namelijk eene bovenmatige rijzing zoude drijven.

Zoolang de scheepsbouw in Europa eene voldoende geldbelegging blijft, levert eene tijdelijke daling der vrachten en eenen oogenblikkelijk te grooten toevloed van vrachtzoekende schepen voor den Nederlandschen en Nederlandsch Indischen scheepsbouw althans, niets verontrustends op, en moge voor het oogenblik de ballans al eens in het nadeel der reederijen overslaan, het evenwigt zal zich later herstellen, ook zonder dat men de toevlugt behoeft te nemen tot eene staking van den scheepsbouw en de vernietiging van eene zoo voorname tak van de Nederlandsche nijverheid, door welker ondergang duizende handen der arbeidende klasse van werk beroofd zouden worden.

De millioenen, thans bestemd om aan duizende monden brood te verschaffen, zouden dan alleenlijk de bestemming bekomen om in Staatspapieren te worden belegd, en zoodoende aan den arbeid en aan de nijverheid onttrokken worden.

Wanneer men dit alles in aanmerking neemt dan zal aanstonds het wenschelijke in het oog vallen dat de raadgeving van het Singapoeresche dagblad niet worde beschouwd als ook aan den Nederlandschen en Nederlandsch Indischen handel gerigt.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.
van den 10den November 1858. No. 90.

Bij koninklijk besluit van den 12den Augustus 1858, no. 86, zijn voor de dienst in Nederlandsch-Indië benoemd. Tot ambtenaren der eerste klasse:

Mr. H. A. Blume, mr. W. de Gelder, mr. G. J. Keiser, mr. E. R. J. C. de Kuyper, mr. P. C. Maas Geesteranus, mr. J. P. Metman, mr. A. M. Oudemans, mr. C. M. Smulders, mr. P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach, mr. J. H. van Lennep, mr. H. D. Levijssohn Norman, mr. J. J. Schneither, mr. J. G. F. Timmermans.

Tot ambtenaren der tweede klasse:

Dr. P. A. Bergsma, J. A. Focquin, J. C. Reijnt, S. K. van Aalst, W. A. de Kock van Leeuwen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de kommissie op het residentie-kantoor in de Lampongsche districten C. J. Watson.

BEHOEFT:

Tot kommissie op het residentie-kantoor in de Lampongsche Districten, F. J. von Jett de Bruijn, laatst benoemd kommissie op het residentie-kantoor te Ternate, vroeger tweede kommissie bij de directie van finantien.

BIJ DE DIRECTIE DER PRODUKTEN EN CIVIELE MAGAZIJNEN.

Tot eersten kommissie, de tweede kommissie C. van Reijn. Tot tweeden kommissie, de derde kommissie J. van Slooten. Tot derden kommissie, de klerk bij die directie P. Koppe-schaar.

Militair Departement.

VERLOND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onder intendant der tweede klasse van de militaire administratie, adjoint bij den generalen staf, J. C. J. van Mienne.

Marine Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, J. van den Linden, laatst gewezen baas-zeilmaker bij 's lands equipagewerf te Soerabaja, thans op non-activiteit.

Onder nadere goedkeuring van het gouvernement, zullen worden uitbesteed, de leverancien en aannemingen benodigd voor de marine, de sedentaire inrigtingen van het zeewezen, de fabriek voor de marine en het stoomwezen.

De uitbesteding zal plaats hebben, te Batavia, door den wd. hoofd-administrateur der marine ten zijnen burele, op Donderdag den 25sten November 1858, des voormiddags te tien uren, te Soerabaja, door den directeur van het marine-etablisement aldaar ten zijnen burele, op Zaterdag den 27sten November 1858, des voormiddags te tien uren, te Samarang, door den haven- en equipage-meester, aan 's lands equipagewerf aldaar, op Woensdag den 24sten November 1858, des voormiddags te 10 uren.

Zijnde iatusschen bij de genoemde autoriteiten de vereischte inlichtingen te bekomen.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand November op Vrijdag den 19den.

December, Zaterdag den 4den en Maandag den 20sten.

(Voor het land.) De Resident van Soerabaja maakt bij deze, met referte tot zijne vroegere ter zake geplaatste advertentie bekend, dat de ijzeren boeijen bij den ingang van het wester vaarwater en bij het gewezen Fort-Erfrins weder op hare plaatsen zijn gelegd geworden.

SOERABAYA.
11 November 1858.
(40)

De Resident voornoemd,
Namens denzelven
De Assistent Resident,
J. J. MODDERMAN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 16den November 1858.

Uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier, en boekverkoopning 's avonds in het komedie gebouw.

Op Woensdag den 17den November 1858.

Voor de woning van den heer Mr. Essers, te Genteng.

Op Donderdag den 18den November 1858.

Voor de woning van den Chinees Oei Waijien, in de Chin. kamp.

ADVERTENTIE.

GEBOORTEN.

Bevallen van eenen ZOON, A. L. DE STURLER, de Rooy.
SOERABAYA, den 12den November 1858.
Eenige kennisgeving.

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 16den dezer, des avonds ten half acht ure,

In het COMEDIEGEBOUW.

Van eene Prachtige Verzameling Boekwerken, waaronder vele Geillustreerde Werken. (1148)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 17den November.

Ten huize van den WelEdelGestregen Heer Mr. ESSERS te Genteng, van MEUBELAIRE GOEDEREN, EEN SPAN GOED GEDRESSEERDE WAGEN PAARDEN enz., enz. (1144)

BEKENDMAKING.

Op de vendutie van Woensdag den 17den November a. s., ten huize van den WelEd. Gestr. Heer ESSERS te Genteng, zal nog worden verkocht eene zeer walluidende en nieuwe PIANINO van DE RUITER. (1162)

VENDUTIE.

Op den 18den November 1858,

zal door de WEESKAMER, ten huize thans bewoond door den gefailleerden Chinees Oei Waijien, vendutie worden gehouden, van DIVERSE KOOPMANSGOEDEREN. (1130)

SOERABAYA, De Secretaris der Weeskamer,
10 November 1858. J. F. DEIBERT.

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 19den dezer, zullen precies ten elf ure, door de WEESKAMER mede worden verkocht, TWEE ACTIEN DER JAVASCHE BANK, behoorende tot den insolventen boedel van wijlen J. L. ARRIENS, alsmede eenige ACTIEN van den SCHOUWBURG alhier. (1131)

SOERABAYA, De Secretaris,
9 November 1858. J. F. DEIBERT.

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 19den November 1858,

Zullen voor het lokaal der WEESKAMER worden verkocht, diverse fraai bewerkte zilveren, gouden en juweelen voorwerpen, waaronder Lepels, Vorken, Broches, armbanden, oorbellen, haarnaalden, paarlinoer, ringen, colliers, knopen, Sieriedoozen, enz., behoorende tot de insolvente boedels van de failliet verklaarde firma HOEKSTRA GIJSING & Co, van de leden derzelfde A. TEN BROECKE HOEKSTRA en J. GIJSING, van A. W. REIFERT en van KWA KANGHAN.

De Secretaris der Weeskamer,
(1116) J. F. DEIBERT.

den van één groot Italiaansch Koninkrijk. Er was nogthans eene talrijke partij, aan wier hoofd de graaf de Balbo, een der aanzienlijkste staatslieden des koninkrijks, stond, die zich met nadruk tegen het voortzetten van den krijg verzette.

Niets baatte; het gelukte noch den graaf noch zijnen vrienden de publieke opinie bij den vrede te bepalen. Frankrijk gaf wel door hem, den raad, een gunstiger oogenblik af te wachten; alles vruchteloos. De oorlog werd voortgezet.

Kert was de veldtocht van 1849 en maar al te zeer werden bewaardheid de ongelukken, die meer voorzigtige menschen reeds hadden voorzien. Het leger van den Sardini-schen vorst was zelfs de grenzen van Piemont nog niet overgetrokken, toen reeds al de schoone verwachtingen van den Koning vernietigd waren door den veldslag van Novarra.

Persoonlijken moed echter, kon men bij die gelegenheid noch den Koning noch den hertogen van Savoye en Genua ontzeggen. Zij gedroegen zich dapperlijk. De uitslag ware anders geweest indien ieder soldaat denzelfden ijver, denzelfden moed had aan den dag gelegd. Dan toch, zou misschien wel de Oostenrijksche heerschappij, die door de Italianen zoo gehaat wordt, voor altijd van uit het achiereiland verdreven zijn. Den grijzen Oostenrijkschen veldheer Radetzky viel het niet moeilijk binnen weinige uren eene volkomene overwinning te behalen, maar hij werd begunstigd. En waardoor? Door veraad van Sardiniërs zelven: Bewijs? Zij werden door den krijgsraad van Turijn ter dood veroordeeld.

Karel-Albert zag zijnen ondergang gelaten aan en zijn besluit was weldra genomen. Al die plannen, immers naar het scheen, zoo schoon, aan wier verwezenlijking hij geen

oogenblik getwijfeld had, waren in duigen gevallen! Hij verloor niet alleen een veldslag, maar juist daardoor werd hem de toekomst ontnomen en hij kon ook wel om zoo te zeggen een struikelblok voor den vrede zijn, en die, daar was hij ten volle van overtuigd, was het eenige redmiddel voor zijne staten. Zoo dacht de ongelukkige vorst.

Dadelijk vereenigde hij rondom zich op het slagveld de prinsen, zijne zonen, de legerhoofden en den Minister Cadorna, die zich bij hem bevond. Met eene langzame doch vaste stem, sprak hij hen aldus aan: „Mijne Heeren, ik moet mij voor de zaak van Italië opofferen, want ik heb daarvoor mijn leven niet alleen, maar dat mijner kinderen en ook mijnen troon veil gehad: ik ben ongelukkig geweest. Ik begrijp dat ik thans de eenige hinderpaal zijn kan voor eenen vrede, die noodzakelijk is, wijl ik die niet zou kunnen teekenen. Ik heb den dood niet kunnen vinden, en daarom zal ik eene laatste opoffering voor mijn land doen. Ik leg de kroon neder en ik doe afstand ten gunste van mijnen zoon, den hertog van Savoye.” Dit gezegd hebbende groette hij elk der omstanders zeer minzaam, ging weg, zeggende: „Ik ben geen Koning meer!” Hij vertrok reeds een uur daarna, bijna alleen; hij gedoogde niet, dat een zijner officieren hem verzelde, zelfs zeide hij niet, waar heen hij ging. Een voorval nog wachte den beklagenswaardigen vorst nog denzelfden dag; het is het navolgende:

Op den avond van den veldslag, hadden de Oostenrijkers, die om Novarra gelegen waren, de gemeenschap tusschen genoemde plaats en Vercelli afgebroken en twee stukken geschut in de rigting naar de stad geplaatst. Eene sterke afdeeling voetvolk hield de wacht bij de batterij en eene uitgezette schildwacht bewaakte den weg. Tegen mid-

dernacht doet zich het geratel van een naderend voertuig hooren; men geeft er kennis van aan den bevelvoerende officier en zegt hem dat eenige stukken geschut der Sardiniërs dien kant schijnen uit te komen. Deze laat dadelijk de lanten ontbranden, geeft bevel om met schroot te laden en te schieten zoodra men onder het bereik van het geschut zal zijn. Het gerucht komt nader, de soldaten maken hunne wapenen gereed en wat ziet men naderen? Een rijktuig met vier paarden bespannen. Dadelijk geeft de kapitein een tegenbevel en gaat met eene wacht derwaarts. Hij beveelt den postillon stil te houden, gaat naar de portier en vraagt naar den naam des reizigers. — Ik ben de Graaf de Barge antwoordt de eenige persoon, die zich in het rijktuig bevindt; ik ben kolonel bij het Sardiniësch leger, na den veldslag heb ik mijn ontslag genomen en thans ga ik naar Turijn. — Mijnheer de graaf, duidt het mij niet ten kwade, maar aldus mag ik U niet laten voortgaan, gij moet mij naar den generaal volgen; hij is hier zeer dicht bij.

— Zoo als gij verkiest, mijnheer, ik ben bereid. En het rijktuig, dat door eenige huzaren werd begeleid, gaat naar het kasteel, alwaar toen de graaf von Thurm zijn verblijf hield. De officier gaat binnen en berigt den generaal, dat zekere graaf de Barge gearresteerd is, die zich kolonel bij het Sardiniësch leger noemt en zich naar de hoofdstad begeeft.

— Laat hem boven komen, zeide de generaal, en laat met een den sergeant van Bersagliere komen (tirailleurs gevormd naar het voorbeeld der chasseurs van Vincennes) dien wij gevangen genomen hebben. Indien die soldaat hem herkent, laat hem dan maar passeren; zoo niet, arresteer hem. Breng mij in allen gevalle berigt van den uitslag. Inderdaad de graaf de Barge komt en wordt in de tegen-

UITBESTEDING.

De Hoofd-ingenieur, chef van de 4de Waterstaats Afdeeling maakt bij deze bekend dat op **Zaterdag den 20sten November 1858**, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore eene **OPENBARE UITBESTEDING** zal worden gehouden wegens het **BOUWEN EENER NIEUWE SCHOOL ONDERWIJZERSWONING te Grisse**, waarvan bestek en voorwaarden ten gemelde burele ter inzage liggen voor belanghebbenden.

SOERABAYA, De Hoofd-ingenieur, Chef der 4de Waterstaats Afdeeling.
20 October 1858.
(1068) H. DE BRUIJN.

VENDUTIE.

ZONDER RESERVE

Op **Zaterdag 20 November**.

in plaats van 17 November.

van de navolgende pas aangebragte

JAPANSCH GOEDEREN, als:

100 stuks breede } ZIJDE van zeer fraaije dessins.
100 „ smalle }
200 st. CREPE SHAWLS.
140 dozijn fijne PORCELEINEN KOPJES.
Porceleinen BLOEMVAZEN en TIMP SCHOTELS.
ETAGERE KOPJES.
SCHREEUWENDE POPPEN.
MASKEN.
PAPIEREN LANTAARNS.

ALSMEDE:

ZEER FIJN LAKWERK, als:

HOMBRE DOZEN.
NAAIDOZEN.
SPEELDOZEN.
SIGAREN KOKERS.
MACONIQUE DOZEN.
PRESENTEER TROMMELS met blaadjes.
STELLEN ONTBIJT en PRESENTEER BLADEN, enz.

(1127) **KARTHAUS & MELCHERS.**

VENDUTIE ZONDER RESERVE

VAN EEN GEDERLTER TOKOGOEDEREN

VAN

ASSCHENBERGH & CO,

IN LIQUIDATIE.

Op **Maandag den 22sten November e. k.**

ALS:

BOTER (van der Leeuw) ENGELSCH BIER, PUIKE RIJNWIJN, eene menigte PROVISIEN in kleine kavelingen, verschillende LAMPEN, divers GLASWERK, PORCELEINEN KOPJES en SCHOTELTJES met gouden randen, WASCHSTELLEN, BORSTELWERK, ETAGEREVOORWERPEN, PAPETERIEN, SCHAKEN, ZAKMESSEN, KURKENTREKKERS, VOGELKOOIJEN, JAPANSCH BEZEMS, ZWEPEN, KARWATSEN, KOETSJERS. ZWARTE en STROOHODEN, CHINEESCHE DOZEN, CHINEESCHE en EUROPEESCHE THEEBLADEN, TAFELKLEEDEN, CHABRAKKEN, KOUSEN, eene partij MEUBELROLLEN, TWEE STAANDE en EENE LEGKAST en TWEE GROOTE UITSTALREKKEN, enz., enz.

Alles den 20sten te, voren te bezichtigen in het lokaal der firma. (1154)

VENDUTIE.

Op **Dingsdag den 23sten November 1858.**

des morgens ten 1/2 9 ure, zal achter het Residentie kantoor te Soerabaya in het openbaar worden verkocht, **EEN STUK LEDIGE GROND**, gelegen langs den **Simpangscheweg**, ter inhoudsvlakte van 336 □ roeden, toebehoorende aan DE LOGE DE VRIENDSCHAP; en zulks op de voorwaarden, die op den verkoopdag zullen worden bekend gemaakt, en die inmiddels ter lezing liggen bij den Heer NAGEL, eerstgezworen landmeter, bij wien verdere inlichtingen ter zake verkregen kunnen worden.

Namens de Loge voornoemd,

J. HAGEMAN J. Cz.

(1132)

Secretaris.

ADVERTENTIE.

De geënonceerde vendutie wegens uitverkoop van goederen, welke den 23sten November a. s. bij J. IJ. KINGDOM zoude plaats hebben, is uitgesteld, en alsnu bepaald op **Woensdag den 1sten December a. s. (1137)**

UITBESTEDING.

Op **Zaterdag den 28sten November 1858,**

des voormiddags ten negen ure,

zal door den ondergeteekende, ten zijnen kantore, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, publieke uitbesteding worden gehouden van DE LEVERANTIE VAN VIER HONDERD STUKS DJATTIE-HOUTEN KRUWAGENS, van het op Java gebruikelijke klein model.

De voorwaarden, waarop deze uitbesteding zal geschieden, liggen ter lezing ten kantore voornoemd, terwijl het model aldaar ter bezigtiging voorhanden is.

De Hoofd-ingenieur, chef der 4^{de}

Waterstaats afdeeling,

(1109)

H. DE BRUIJN.

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op **Donderdag den 9den December a. s.**

BIJ J. Y. KINGDOM

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse HUISRAAD, EEN HAND CHAIS met PAARD en TUIG, enz. (1138)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG.

KAPT. B. J. SCHIPPER,

vertrekt op **aanstaande Dingsdag**

den 16den dezer, naar MACASSAR,

TIMOR en de MOLUCCOS. Adres bij

De Agenten,

(1149)

B. KOPERSMIT & CO

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR BATAVIA DIREKT

Wordt aangeboden met het Nederlandsch kampanje schip

WILLEM DANIEL,

kapt. T. DE MEESTER,

tegen den 20den dezer van hier te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen, bij

De Agenten,

(1155)

FRASER EATON & CO.

TOT DEN OVERVOER VAN PASSAGIERS

NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip

DILIGENTIA,

KAPT. D. VAN BENTVELD.

Deze bodem is kenrig ingerigt, biedt voor passagiers alle mogelijke geriefelikheden aan, en zal tegen medio December van PRO-BOLINGO direkt vertrekken.

Nadere informiën zijn te bekomen, bij

De Agenten,

(1153)

FRASER EATON & CO.

NEDERLANDSCH SCHIP WALVISCH.

KAPITEIN T. SCHUT.

Met dezen welbekenden bodem wordt passage naar NEDERLAND aangeboden. De ruime en nette inrigtingen, welke dit schip heeft, bevelen hetzelfde ten zeerste aan. Het is verder voorzien van alle gemakken, die men aan boord verlangen kan, voert eenen geëxamineerden doctor, en zal omstreeks medio December direkt van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel, of bij

De Agenten,

(1156)

FRASER EATON & CO.

NAAR NEDERLAND.

Wordt passage aangeboden met het extra snelzeilend Nederl. campagne fregatschip

VIER GEZUSTERS.

KAPT. J. BIK.

Deze bodem, zoo bijzonder gunstig bekend voor den overvoer van passagiers, heeft eene doeltreffend ingerigte badkamer, en biedt alle gemakken aan die men aan boord kan verlangen, terwijl het vertrek van hier tegen ongeveer half December zal plaats hebben.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

De Agenten,

(1145)

RUYL CRAMER & CO.

woordigheid van den Bersagliere gebragt.

— Herkent gij den graaf de Barge, Sardijnisch kolonel?

— Neen, dien naam ken ik niet in het leger.

— Kijk goed.

De Bersagliere nadert, beschouwt den reiziger zeer nauwkeurig en staat verbaasd. De graaf wenkt hem.

— O, ja! voorzeker herken ik hem goed, den graaf de Barge, roept de Bersagliere uit; drommels! hij was koning gedurende den laatsten veldslag.

De graaf wenkt op nieuw den Bersagliere, die zich daarop verwijderd, en naar de deur gaande, zeide hij tot den officier:

— Mijnheer! thans zal zich zeker wel niets tegen mijn vertrek verzetten?

— Volstrekt niets, kolonel; maar de generaal von Thurm laat U door mij vriendelijk uitnoodigen, om eene kop thee bij hem te komen gebruiken.

De graaf neemt de uitnoodiging aan, gaat naar den generaal, die een gesprek met hem begint, na zeer beleefde verontschuldigen over de gestrengeden, tot welke de oorlog hem noodzaakt. Men spreekt over den veldslag, de graaf spreekt over alles wat in het leger der Sardiniërs is voorgevallen en de generaal over alles wat de Oostenrijkers verrigt hebben, terwijl deze laatste er bijvoegde:

— Vergeef mij, mijnheer de graaf, de aanmerking die ik U doe, maar het verwondert mij toch, dat een zoo hooggeplaatst persoon als gij mij schijnt te zijn, zulken geringen graad bij het leger bezit.

— Wat zal ik U zeggen, ik ben nooit gelukkig geweest, ik heb niet kunnen slagen. En, toen ik dus na den veldslag alle toekomst voor mij gesloten zag, heb ik mijn ontslag genomen.

Aldus duurt het gesprek eenigen tijd voort; vervolgens

neemt de graaf de Barge afscheid van den Oostenrijkschen generaal, die hem tot aan zijn rijtuig uitgeleide doet. Toen de graaf vertrokken was zeide de generaal, zich tot zijne officieren wendende: De graaf de Barge is wezenlijk een innemend mensch, niet alleen door zijn verstand, maar ook zijne manieren. Ik zou hem waarlijk geen militair gewaand hebben, hij scheen mij meer toe een diplomaat te zijn. Wat dunkt U?

— Wij zijn het volkomen met U eens, generaal! maar daar is de Bersagliere, die zal ons misschien nog kunnen zeggen of de kolonel ook aan het hof te Turijn gezien was. Zeg ons, vriend, wie was de graaf de Barge, die ons pas verlaten heeft?

— Heeren! de graaf de Barge is: Koning Karel Albert.

— De Koning!

— Heeren, spreekt thans de generaal, God beschermt Oostenrijk. Wat zou men niet gezegd hebben, indien wij door eene noodlottige vergissing vuur gegeven hadden? Gewis, dan ware de vorst getroffen. Men zoude gezegd hebben dat wij Koning Karel Albert vermoord hadden alleen uit lage zucht tot wraak, die door trouweloosheid versterkt werd. Laat ons God danken dat hij ons voor dit ongeluk behoed heeft, en wenschen wij elkander geluk, dat wij onzen heldhaftigen tegenstander zoo van nabij hebben leeren waardeeren.

In aller ijf begaf Karel Albert zich naar Frankrijk.

De zuidelijke departementen had hij spoedig doorreisd, en aldus kwam hij in Spanje, daarop begaf hij zich naar Oporto, alwaar hij zich in een klooster begaf. Behalve de begeerte om de wereld, die hem thans hinderde, vaarwel te zeggen, vond hij er misschien wel eene geheime voldoening in, om, even als Karel de Vijfde, zijn leven op dezelfde wijze te eindigen. In eenig opzigt toch was hij dien

Duitschen monarch gelijk, daar deze zag, dat de fortuin hem, door zijnen ouderdom, den rug toekeerde (volgens sommigen een bloot voorwendsel) deed hij afstand en begaf zich naar Spanje in een klooster. In deze handelwijze van Karel Albert zien wij al wederom een bewijs, dat de menschelijke hoogmoed altijd eene schuilplaats weet te vinden, tot zelfs in de treurigste toestanden en besluiten.

De ex-Koning van Piemont genoot de stille rust niet lang, of liever, hij smaakte die in het geheel niet. Al te wreede herinneringen vervolgden hem, zelfs in de stille schuilplaats; zoo vele trotsche plannen verijdeld en vernietigd, en nog zoo veel heldenmoed te gevoelen, zoo vol werkzaam wil, met staatkundige inzichten en bedoelingen en wat nog het ergste is, zoo vol ongeduld! Voor altijd gescheiden van zijn geliefd Italië, zijn zoon, te midden van zoo veel verwarring! Vreesselijke toestand!

Na eenige maanden een wijpend leven geleid te hebben is Karel Albert den 28 Februarij 1849 des morgens ten half vier ure gestorven. Als een eeuwig en laatst vaarwel aan zijn geliefd vaderland, liet hij bij zijn jongste snik, ook zijn laatste woord hooren: *Italië*.

Het lijk des Konings is daarop gebalsemd en in de hoofdkerk te Oporto bijgezet, tot op den dag dat hetzelfde naar Turijn zoude vervoerd worden.

DOOR VERTREK NAAR NEDERLAND

Roep de ondergeteekende zijne Crediteuren op, tot inzending hunner pretentien en zijne Debiteuren tot betaling van hun debet binnen den tijd van ééne maand, willen deze zich vrijwaren van geregtelijke vervolging.

15 November 1858,
(1152)

N. VAN DRIESSCHE.

LEES HIER!

Men ieder wordt gewaarschuwd geen crediet te verleen aan de Equipage van het Nederl. schip **JAN VAN HOORN.**

(1141)

B. MÖLS.

Gezagsvoerder.

BENODIGD

EEN KLERK, eene goede hand schrijvende, en bekwaam om, onder leiding, de boeken bij te houden eener hier gevestigde handelszaak.

Adres Sub Letter C. bij de uitgevers van dit blad. (1136)

OP DE

TABAKFABRIEK TEMAIJANG.

TE BAREK (BOJONEGORO.)

Wordt gevraagd EEN OPZIENER, om onmiddellijk in dienst te treden, tegen een zeer ruim Salaris. Diegenen alleen zullen in aanmerking komen, die voldoende getuigschriften kunnen overleggen, met de Javaansche taal en bovenal met de werkzaamheden eener tabakonderneming bekend zijn. Adres

C. STEPHAN

(1163)

te Barek.

WORDT GEVRAAGD,

Op eene der Suikerfabrieken in den Oosthoek van Java, een Werktuigkundige die voldoende bewijzen van bekwaamheid kan overleggen. Voornamelijk zal regard geslagen worden op diegene die reeds eenige jaren op zulk eene onderneming is werkzaam geweest, de werking der luchtledige toestellen grondig verstaat en geheel bekend is met het suikerkoken.

Het salaris aan deze betrekking verbonden zal 3, 4 à 500 Rec. bedragen naar bekwaamheden.

Belanghebbenden gelieven zich (franco) te adresseeren aan de firma **BAIJER & Co.** te Soerabaya. (1161)

J. SCHMIDT, M^r. KLEEDERMAKER.

Heeft de eer het publiek van Soerabaya en der omliggende residentien mede te deelen dat hij in deze stad is aangekomen, en dat hij zijn magazijn en werkplaatsen op den eersten December a. s. zal openen in de *Boomstraat*, tegen over het lokaal van de Heeren **MARTENS & Co.** (1148)

J. SCHMIDT, M^r. TAILLEUR,

A l'honneur d'informer le public de Sourabaya et des résidences environnantes, qu'il vient d'arriver en cette ville, et qu'il ouvrira son magasin et ses ateliers le premier Decembre prochain, *Boomsraat*, en face de Messieurs **MARTENS & Co.** (1147)

237ste STAATS-LOTERIJ.

De trekkingen der 236te STAATS-LOTERIJ den 2den October in Nederland geëindigd zijnde, worden de loten voor deze volgende 237te STAATS-LOTERIJ per mail vermoedelijk den 8ten October uit Nederland verzonden, en zullen alzoo waarschijnlijk den 26sten November hier ontvangen worden, als wanneer deze dadelijk aan requiranten zullen worden verzonden.

De trekkingen dezer loterij zullen geschieden voor de eerste klasse 8, 9, 10 en 11 November.
" " tweede " 22, 23, 24 en 25 "
" " derde " 6, 7, 8 en 9 December.
" " vierde " 20, 21, 22 en 23 "
en " vijfde " 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Januarij, terwijl de 100 laatste nummers op Zaterdag den 29 Januarij zulken getrokken worden.

Geene verzending van loten kan plaats vinden zoo niet vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking wordt gesteld.

SOERABAYA,

27 October 1858.

E. FUHRI & CO.

(1091)

TE HUUR

EEN HUIS op het *Komedie Plein*, te bevragen, bij
(1140)

HAMMELBURG.

TE KOOP

De Rekening van **HIJPOLITHE LEOPOLD SMITH**, werkzaam bij de Handelsmaatschappij, groot 31, 40 Recopis.
(1108)

GUSTAV BEHREND.

TE KOOP

EENE HYDRAULISCHE OLIEPERS van 45,000 Ned. ponden drukking. Te bevragen en te bezichtigen bij
(1059)

E. FUHRI & CO.

PAPIER EN KANTOORHANDEL

VAN

GEBR. GIMBERG.

VERKRIJGBAAR:

VERGULDE SCHILDERIJ-LIJSTEN.

SCHILDERIJ-KOORD.

TEKENVOORBEELDEN.

PAPIER SANS FIN. Teekenpapier.

FABER'S en GILBERT'S POTLOODEN.

SCHRIJF-, COPIER- en MERKINKT.

ROOD en ZWART ZEGELLAK.

STALEN PENNEN in soorten.

INKTKOKERS.

ENGELSCHES SCHEERMESSEN en PENNEMESSEN.

SPEELKAARTEN.

SCHOOLBEHOEFTE, enz. enz.

(1157)

PER JOHANNES ALBERTUS

ONTVANGEN BIJ F. KIEL.

KOEK in blikken van twee stuks.
BANKET en SUIKERWERK, gesorteerd.
HOLLANDSCHE en ENGELSCHES PEPEERMUNT.
POEDER en ZEEUWSCHE CHOCOLADE.
ODEURS en EXTRA GOEDE EAU DE COLOGNE.

ALSMED:

GOUDLEDEREN en STOFFEN SCHOENEN en STOFFEN LAARSJES, voor dames en kinderen.
GEGARNEERDE en ANDERE STOOHOEDEN
(1139)

VERVOLG DER UITVERKOOP

VAN DE DIVERSE ARTIKELEN

DER FIRMA

ASSCHENBERGH & CO IN LIQ.

tegen nog zeer verminderde prijzen.

Puik *RIJNWIJNEN* zijn te verkrijgen tegen de volgende prijzen, als:

DORFF HOCHHEIM à f 12 per doz.
RUDESHEIMER CABINET à f 20 per doz.
" HINTERHAUSER " " 22 "
" BERG 1846 in 1/2 " " 24 " 24 1/2 f.
HATTENHEIMER 1848 " " " 24 "
STEINBERGER CABINET " " " 26 "
Verder GROENTEN in blikken van *Alberdingh Thijm* en anderen, per kist van 87 blikken f 135, per blik uitgezocht f 175. (1135)

ONTPAKT

BIJ

MOSSEMBEKKER & CO.

eene partij FRAAI FRANSCH SPEELGOED.

(1126)

PAS ONTVANGEN.

BROODSUIKER in mandjes.
DIVERSE SOORTEN KOEK en BANKET.
CHERRIJ CORDIAL.

(1158)

L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

(1142)

Bij B. KOPERSMIT & CO.

KANTOOR-ALMANAK VOOR 1859.

OPGEPLAKT. à . . . . . f 1.—

ONOPGEPLAKT. " . . . . . " —,60

à contant bij

(1159)

E. FUHRI & CO.

ONTVANGEN

BIJ

MOSSEMBEKKER & CO.

GRASBOTER (merk van der Leeuw).

PETITS POIS au beurre.

CHAMPIGNONS.

TRUFFES PURES.

(1125)

ALKMAARSCH GORT

à f 1.— de tien pond.

(1160)

BIJ HAMMELBURG.

HOLLOWAY PILLEN EN ZALF.

BEHOOREN NIET TOT EENIGE BIJZONDERE OF

UITSLUITENDE KLASSE VAN MEDICIJNEN.

Zij schijnen de fijnste geneeskundige eigenschappen van al de voornaamste geneesmiddelen in zich te bevatten Zoo schijnt de Zalf in gevallen van huidziekten niet slechts de uitwendige ontsteking tegen te gaan, maar ook door te dringen tot diep in het gestel waar het tot het laatste vonkje van het koortsvuur uitdooft, de bloedsomloop verlevendigt en de sappen zuivert, die het vleesch, de klieren en de huid doorloopen. In de meeste gevallen, zoo als men ons berigt, wordt de werking der Zalf verhoogd door de medewerking van eene naar gelang van omstandigheden te regelen dosis der Pillen.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen: (1151)

DOOZEN PILLEN van f 1.— f 3.— en f 5.—

POTTEN ZALF . . . " 1.— " 3.— en " 5.—

THEATRE DE SOURABAYA.

Jeudi le 18 Novembre 1858.

Avec la permission des autorités civiles et militaires.

GRANDE REPRESENTATION,

donnée par quelques amateurs de la garnison.

ORDRE DU SPECTACLE.

1. LE CABARET DE LUSTRUCRU.

Comédie vaudeville en un acte.

2. TURIAF LE PENDU.

Comédie vaudeville en un acte.

3. LE PERE TRINQUE-FORT.

Chansonnette comique

et

pour la cloture.

4. LA SOEUR DE JOCRISSE.

vaudeville comique en un acte.

La musique du 14me. bataillon d'infanterie fera l'orchestre.

Les bureaux seront ouverts pour les places réservées le 18me. et 19me. de 10 heures du matin, jusqu'à 2 heures de relevée, et le jour de la représentation de 7 heures du matin à 4 heures de relevée.

Prix des places. . . . . f 3.—

Les Militaires au dessous du grade d'officier " 1.—

Les enfants au dessous de l'age de dix ans " 2.—

(1113)

La Direction,

DE JACQUIER DE LOMPRET.

SOCIETEIT CONCORDIA.

BUITENGEWOON

THÉ DANSANT.

Op Zaterdag den 20sten November a. s.

(1121)

De Secretaris,

STOELMAN.

SOERABAYA den 15den November 1858.

Gisteren is men gereed gekomen met het spannen des draads van de electro-magnetische telegraaf tot Banjoewangie, zijnde alhier van laatstgemelde plaats de eerste telegraafseinen ontvangen, zoodat men zich weldra zal mogen verheugen in de openstelling voor het publiek der telegraafgemeenschap langs de geheele noordkust van Java, van af Anjer tot aan Java's oostelijksten uithoek.

BANKA. — In de wateren van de districten Muntok, Jeboes, Soengijlat, Marawang en Soengijlan hebben zich in den loop der maand October weder rooverspraauwen vertoond, die eenige handelsvaartuigen hebben aangevalen en uitgeplunderd. Bij eene dier ontmoetingen is een inlander door lanssteken gewond.

De noodige maatregelen zijn genomen, om de zeeschuijmers te verjagen.

Door onvoorzigtigheid ontstond in den avond van den 4den October brand in de woning van den inlander Bachman, gelegen in de kampong Baroe, district Soengijlan, waardoor het huis totaal is afgebrand. (Jav. Courant.)

BATAVIA 10 November Heden is alhier aangekomen het Nederlandsche schip *de Kosmopoliet*, kapt. J. Bouten, met troepen, van Nederland, die de reis in den voorbeeldeloopt korten tijd van 81 dagen heeft afgelegd.

— Hier ter reede is aangekomen het Nederlandsche schip *Zeevaart*, kapt. H. G. Biesthorst, van de heeren Haager en Schuurman. Dit is het eerste particuliere vaartuig, dat met lading uit Japan arriveert. De lading bestaat uit 5549 kisten Boonwas, 300 kisten Lak, 150 kisten Kaarsen, 150 kisten Soja, 75 balen Connoman, 4 kisten Japansche Hammen, 10 kisten Sigaren kokers, 20 kisten Tandpoeder en 26000 Bezems. (Java Bode.)

NEDERLAND.

— Bij het provinciaal gerechtshof in Zuid-Holland werd onlangs, bij de behandeling eener strafzaak, eene niet onbelangrijke registratie ter sprake gebragt. De feiten komen in het kort hierop neder: Twee kooplieden uit Utrecht hadden bij een koopman in Schiedam verschillende manufacturen gekocht, die zij in een baal deden bijeen pakken en den koopman verzochten tot den anderen dag in bewaring te houden. Alstoen namen zij dien baal mede, doch bevonden bij de ontpakking, dat het grootste gedeelte der goederen verwisseld was door eenige cartonnen doozen. Zij begaven zich onmiddellijk naar het politie bureau te Schiedam en deden daar aangifte van het gebeurde. Bij onderzoek bleek, dat de dochter en zoon van den verkooper (den koopman), de dienstmeid en de winkeldochter, zoo zij voorgaven, uit een grap den baal eenigzins verlijt hadden en de goederen aan anderen hadden weggeschonken of voor zich zelve behouden. Dit ter kennis van den verkooper gekomen zijnde gaf hij dadelijk eene som van f 70 aan de beide kooplieden, ter vergoeding der schade, onder verplichting om zoo noodig, later nog meer te vergoeden. De zaak was echter reeds in handen der politie en het regt moest dus zijn loop hebben. Dien ten gevolge werd de zaak nader geïnstrueerd en werden de vier beschuldigen naar de openbare terechtzitting van het hof verwezen, onder beschuldiging van diefstal, gepleegd bij nacht door meer dan een persoon in een bewoond huis. Uit de verklaringen der getuigen en de bekentenis der beschuldigen bleken de feiten voldoende. Alleen werd door de beschuldigen ter hunner verdediging aangevoerd, dat de geheele zaak slechts een grap was, om den kooplieden een poets te spelen. De advocaat-generaal la Grappe Dominicus kon zich echter niet deze verdediging niet te vreden stellen, maar requireerde, onder aanneming van verzachtende omstandigheden, de veroordeeling van allen tot eene correctionele gevangenisstraf van niet minder dan 3 maanden en niet hooger dan 5 jaren. Daarna werd door den verdiger der beschuldigen, den Heer Mr. D. Léon, in de voornaamste plaats de vraag behandeld: Wie, in regtskundigen zin, eigenaar der onvreemde goederen, op het oogenblik der onvreemding was. Zijns inziens was dit de koopman, de vader van twee der beschuldigen, die het goed in zijn bezit had. Er had hier wel verkoop plaats gehad, doch de levering was, volgens de leer van het burgerlijk wetboek, nog niet voldongen, doordien de kooplieden het goed slechts betaald, doch niet in bezit hadden. Er kon dus hier ten aanzien der twee bedoelde beschuldigen van geen diefstal sprake zijn, aangezien diefstal jegens den vader niet strafbaar is. Het hof heeft evenwel, bij het eenigen tijd later uitgesproken arrest, zich met deze verdediging niet vereenigd, doch, onder aanneming van verzachtende omstandigheden, de vier beschuldigen schuldig verklaard overeenkomstig het requisitoir van den adv.-gen., en hen veroordeeld, de 1ste, 2de en 4de tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 3 maanden en de 3de tot correctionele gevangenisstraf van 4 maanden.

DUITSCHLAND.

— In Offenbach gaat de industrie met reuzenschreden vooruit. De voornaamste fabrikaten bestaan uit galanterien, étuis en alle soorten van lederwaren, die zich door sierlijkheid en hechtheid zeer gunstig onderscheiden; bovendien worden er alle soorten van zeep en tabak bereid. Voor ruim drie jaren bedroeg de uitvoer dier artikelen slechts 79,000 centenaars en heeft thans reeds de hoogte van 225,000 centenaars bereikt. Het getal der arbeiders

gaat reeds 5000 te boven. In andere deelen van het groot-hertogdom Hessen is de aandacht thans bijzonder op het mijnwezen gevestigd. Zoo wordt reeds het noodige voorbereid, om eene sedert vele jaren verlaten kwikzilvermijn op nieuw te exploiteren. Uit een voorloopig onderzoek is reeds gebleken, dat dit kostbaar mineraal nog rijkelijk daarin voorhanden is.

— Achter-Pommeren is, gelijk men weet een land, dat vele zonderlinge personen oplevert. Het onderstaande is een bewijs daarvan. De president van eene arrondissement regtbank in die provincie heeft het volgende reglement op het groeten uitgevaardigd. Overwegende, dat ter kennis van de regtbank is gekomen, dat de bureau- en mindere beambten den president en de regters op de openbare straat niet met die behoortelijkheid en eerbied groeten, welke met opzigt tot de desbetreffende verordeningen vereischt wordt, zal voortaan te dezer sake het navolgende moeten worden nageleefd: Ieder der genoemde geëmpliojeerden, die den president of een der regters op straat tegenkomt, moet hem aan de rechterzijde passeren en op den afstand van twee schreden van hen eene buiging maken, waarbij de hoed tot op de hoogte van de knie moet worden afgenomen.

— Men leest is een onzer dagbladen: Alhier heeft zich eene maatschappij van bankiers gevormd, onder de firma Oppenheim & Co.; zij stelt zich ten doel al de schulden der steden en gemeenten van geheel België af te koopen. De voorwaarden zijn zeer eenvoudig. De maatschappij verbindt zich om bij contract, de geheele schuld, hoe groot die ook wezen moge, in eens af te lossen, op voorwaarde, dat de verkoopers van hunnen kant zich verplichten, gedurende de 55 eerstvolgende jaren, den interest van het kapitaal te betalen tegen 5 pCt. Reeds heeft de stad Ostende hare schuld aan genoemde maatschappij verkocht, ten kapitale van een millioen. Die stad heeft maar 700,000 fr. schuld, maar heeft er nog 300,000 fr. bij geleend, om eenige belangrijke werken te doen uitvoeren. De Heer Oppenheim is insgelijks te Kortrijk geweest en het bestuur dezer stad is met hem in onderhandeling getreden om ook de schulden dier stad te doen aflossen.

ZWEDEN.

— Even als van al de overige vakken der gymnastie, zijn de dames in Zweden hartstogtelijke liefhebbers der zwemkunst, leggen in tegenwoordigheid van een groot publiek proeven van hare bedrevenheid daarin af en worden dan, door de tot dat doel benoemde scheidsregters, naar gelang harer vorderingen, tot zwemmeesteressen of zwemkandidaten bevorderd. Eene zoodanige promotie vond onlangs te Upsal plaats. De namen dergenen, die de verschillende graden verworven hebben, zijn door de dagbladen openbaar gemaakt, die de plegtige handeling aldus beschrijven. Al de dames sprongen te water, de meesteressen van den hoogsten, de kandidaten van den lagere trempel, waarna zij gezamenlijk uitstekende proeven van hare vaardigheid in het zwemmen en duiken aflegden. Al de dames waren gelijkvormig gekleed, namelijk in blauwe zwemkleederen, met gele voorschoten. Nadat de dames al zwemmende eene linie gevormd hadden, sprong ook de promotor in het water en ging al zwemmende tot het bekransen over. Daarop vormden de dames een kring rondom hare jeugdige zwemonderwijzers en dansten in het water. Behalve de ouders der gepromoveerden woonden de onderwijzers in de zwemkunst met de meeste geneesheeren der stad deze plegtigheid bij. Een soortgelijk bericht uit Holmstadt zegt, onder anderen, hoe de bekrooning aldaar door graaf Lewenhaupt geschiedde, die in eene boot gezeten was, naar welke de bevorderden heen-zwommen, om de haar toegekende kransen te ontvangen, terwijl het feest door vlaggen, kanonschoten en gezangen werd opgeluisterd.

— Uit Nicolajeff wordt gemeld, dat de graanoogst op het Russische grondgebied aan de Zwarte zee en de Zee van Azof grootendeels door sprinkhanen en heete winden vernield is. Onlangs streek eene wolk van sprinkhanen, eene lengte bestaande van 25 mijlen, over Kherson heen, gelukkig echter zonder zich daar neder te laten. Er heerscht in die streken groote ellende en de prijzen stonden nagenoeg met die in tijden van hongersnood gelijk.

JAPAN.

Wij laten hier volgen den aanhef van het verslag der commissie omtrent het tractaat met Japan (de heeren Westerhoff, v. 's Gravesande, Dullert, Stollis en Strens).

„ Toen de ondergeteekenden, bij besluit van den 26sten April 1858, in commissie werden gesteld tot onderzoek van een door de ministers van kolonien en van buitenlandsche zaken aangeboden tractaat tusschen Nederland en Japan gesloten, verkeerden zij in het denkbeeld, dat dit tractaat het verdrag was, waarvan in de *Staats Courant* van den 20sten Februarij 1858 gewag is gemaakt. In die meening zijn zij evenwel te leur gesteld geworden, want het stuk, thans aan hunne beoordeeling onderworpen, is, met uitzondering van een enkel artikel, eensluidend met dat, hetwelk door den laatstafgetreden minister van buitenlandsche zaken bij de memorie van beantwoording van het verslag over het IIIde hoofdstuk der staatsbegroting voor het dienstjaar 1857 is ingediend (bij die begroting voorkomende onder no. 128 der gedrukte stukken).

„ Uwe commissie noemt dit eene teleurstelling, uit hoofde het haar aangenaam zoude geweest zijn, haar gevoelen mede te deelen over het onlangs openbaar gemaakt tractaat, hetwelk schijnbaar eenen vrijen handel met Japan toelaat, doch, me thet oog op de geschiedenis van den handel der Europeanen met dat rijk, dien handel nog veel meer beperkt dan tot den engen kring, waarin hij gedurende de laatste eeuw zich heeft bewogen. Zij beschouwt deze

zaak van zoo veel gewigt, vooral met betrekking tot hare gevolgen, dat, hoezeer dan ook aan uwe commissie de beoordeeling van dat laatstelijk bekend gemaakt verdrag niet is onderworpen, zij, desniettemin aan het einde van dit verslag eenige opmerkingen sal maken, waaromtrent het wenschelijk is dat meerder licht worde verspreid.

„ En wat nu het onderwerpelijke tractaat betreft, waaromtrent de Vergadering een verslag verlangt, vergezeld van een ontwerp-besluit, merkt uwe Commissie op, dat zij zich de vraag heeft voorgesteld, of het wel noodig is over dat stuk breedvoerig uit te weiden, nadat het reeds een punt van publieke beschouwing en beoordeeling heeft uitgemaakt. Zij heeft die vraag ontkennend beantwoord. Immers heeft de Regering zelve betuigd, dat dit tractaat niet aan de verwachting heeft beantwoord; terwijl in deze vergadering daartegen reeds afkeurende stemmen zijn geboord. Het zij genoeg slechts aan te halen eene zinsnede in het rapport aan den koning van de ministers van kolonien en van buitenlandsche zaken, gedagteekend 19 April en 7 Mei 1857, no. 333, voorkomende in de *Staats-Courant* van 5 Junij, no. 131, van dat jaar, luidende als volgt:

„ Maar de over dat tractaat — dat thans aan het „onderzoek uwer commissie is voorgelegd — gevoerde „onderhandelingen getuigen in hooge mate van de zucht „der Japansche regering, om zoo mogelijk op reeds gedane „concessien terug te komen, en van eene vasthoudendheid „zelfs aan onbetekenende oude instellingen en gebruiken, „gelijk men die niet meer zou hebben verwacht. De „aanbieding der additionele artikelen — waaruit het laatste verdrag (*staats-courant* 20 Februarij 1858) is voortgevloeid — heeft daarenboven later in het licht gesteld hoe „weinig die regering gereed was om aan onze wenschen „toe te geven, en hoe onbemandelbaar daartegen het stelsel „van dralen en uitstellen is aangewend.”

„ Uit dat rapport aan den koning blijkt ten duidelijkste, op welke belanglooze wijze Nederland getracht heeft om het hof van Jedo te bewegen, van zijn stelsel van uitsluiting en afzondering af te zien, en tevens is daaruit blijkbaar welke belangrijke geldelijke offers het heeft aangewend om de Japansche regering tot een vrijgevig handelsstelsel, voor allerlei natien bereikbaar, te doen be-sluiten.

„ En dit alles heeft tot dusverre tot niets anders geleid dan tot opheffing van eenige voor den Nederlander vernederende bepalingen, welke toch in den laatsten tijd niet meer werden gehandhaafd, en wijders tot verordeningen welke slechts in schijn eenige meerdere vrijheid verleenen.

„ Gelijk uwe commissie heeft opgemerkt, zijn er reeds stemmen in deze vergadering geboord, welke in de zienswijze van de regering niet alleen niet hebben gedeeld, maar zelfs is er, met het oog op de geschiedenis, gewezen op hetgeen zou hebben kunnen worden aangewend om het Japansche gouvernement op eene doeltreffende wijze tot eene verandering in hare staatkunde betrekkelijk het buitenland te nopen. Zij refereert deswege tot de openbare discussien, over het IIde en XIde hoofdstuk der staatsbegroting voor 1857.

De commissie heeft ook in het algemeen belang eenige punten behandeld, betrekking hebbende op het laatst met Japan gesloten verdrag, welke opheldering vereischen. Deze luiden:

1°. Bij den brief van den Nederlandschen commissaris in Japan aan den minister van kolonien, dd. 16 October 1857, waarvan een uittreksel in de *Staats-Courant* van 20 Februarij 1858 is opgenomen, wordt gezegd, dat volgens art. 1 der additionele artikelen de komphandel is afgeschaft. Dit beteekent, dat het contract voor de leverantie van goederen tegen eens en voor altoos vastgestelde prijzen, onder beding om daarvoor staaf koper te leveren, insgelijks voor eenen bepaalden prijs, is ingetrokken. En nu rijst de vraag, of de keizerlijke geldkamer te Nagasaki door die intrekking ontslagen is van de verplichting om staafkoper te leveren; zoo ja, dan heeft de Japansche regering het doel bereikt, waarnaar zij reeds sedert twee eeuwen heeft gestreefd.

Sedert de verdrijving der Portugezen uit het rijk van Japan, en van het oogenblik af dat het Jedosche hof het stelsel van uitsluiting en afzondering heeft aangenomen, bragt zijne staatkunde mede om het Japansche volk zoo-veel mogelijk te ontnemen aan de behoefte aan voorwerpen van vreemden oorsprong, en tot dat einde moest de handel, die met uitzondering van de Chinezen, alleen met de Nederlanders werd gedreven, van lieverlede worden beperkt, en daartoe kon wel geen beter middel worden gekozen dan gaandeweg de uitvoerartikelen te verminderen.

Na het vertrek der Portugezen was het nog aan de Nederlanders toegestaan om zilver, hetzij gemunt of in baren (schuitjes) en goud uit te voeren. Men begon den uitvoer van zilver te verbieden. Daarna werd de gouden munt, de kobang, gedurig in waarde verhoogd, zoodat ze op het laatst weinig voordeel opleverde, maar toch nog als eene onschadelijke remise kon worden beschouwd. De Japansche regering, ontwarende dat die verhooging niets baatte, eindigde met ook den uitvoer van goud en gouden munt te verbieden. Doch toen bleef het staaf koper nog ter beschikking, zoodat er jaren zijn geweest, dat van dat artikel 30,000 picols werden uitgevoerd.

Het was niet genoeg om den uitvoer der edele metalen te verbieden, ook de uitvoer van staaf koper moest worden beperkt, en wel in die mate, dat in de laatste jaren niet meer dan 6000 picols 'sjaars konden worden verkregen. In de 17 de eeuw, vóór het verbod van den uitvoer van zilver en goud, werd ook gedurende zeven jaren de uitvoer van koper belet. Doch krachtige vertoogen, onder bedreiging van de factorij van Decima op te breken, hebben bewerkt, dat de uitvoer van koper wederom werd toegestaan, doch tot eene beperkte hoeveelheid.

Is de geldkamer thans ook van de levering van die hoeveelheden koper ontheven, hetgeen overeenkomstig het voorkomende bij art. 17 van het verdrag schier aan geen twijfel onderhevig is, wat blijft er dan over om, althans

voor een eenigzins noemenswaardig bedrag aan invoergoederen, eene retourlading te vinden? Immers niet anders dan lakwerken, porseleinen kopjes en schoteltjes, schutten bezems, payongs, martevanen, miso, soja, saki en andere artikelen van nog minder beteekenis, of welke alleen op eene der Indiesche markten kunnen worden van de hand gezet. En deze goederen kunnen slechts voordeel geven bij zeer beperkte hoeveelheden. en dan nog wel alleen in het geval dat de daarvan naar Japan gezonden factuur tegen de vroeger behaalde winsten is verkocht geworden. Als een bewijs dat de meeste dezer goederen bij gebrek aan iets beters tot retourlading worden genomen, kan dienen, dat aan eenen der vroegere pachters van den kambanghandel, als eene bijzondere gunst, was toegestaan om van het provenu van zijne op Japan aangebragte en verkochte factuur 20,000 theilen op 's Gouvernements rekening over te schrijven, voor welke waarde of boekpost hij te Batavia (tegen de verhouding van 5 theilen tot 8 gulden) f 32,000 terug ontving, hetgeen hij, en dat zeer terecht, als een bijzonder groot voordeel beschouwde. Behalve de genoemde voorwerpen levert Japan nog voor den uitvoer kamfer en was; doch deze artikelen zijn niet dan bij de keizerlijke geldkamer te Nagasaki verkrijgbaar, en tegen prijzen die geen voordeel aanbieden, althans niet wanneer ze met specie tegen den bij het verdrag aangenomen koers van f 2.50 tot f 2.55 den Spaanschen mat moeten worden gekocht, terwijl om eene noemenswaardige hoeveelheid te verkrijgen, ze vele maanden vooraf moeten worden gevraagd of besteld.

Wordt vervolgd.

GEREGTELIJKE STATISTIEK IN NEDERLAND.

Blijkens de geregelijke statistiek over 1857, den Koning door den minister van justitie ingediend, werden, wat de strafzaken betreft, bij den Hoogen Raad aangebragt 297 zaken, zijnde evenveel als in het jaar te voren, er waren nog hangende 57 zaken van het jaar 1856; in het geheel afgedaan in 1857 281 zaken; de verzoeken om gratie beliepen 371. Voor de elf hoven beliep het getal acten van beschuldiging 561, dat der beschuldigten 775; beide cijfers leveren eene niet onaanzienlijke vermindering bij die van 1856 op, toen die 716 en 1088 beliepen. Die vermindering doet zich alleen bij de misdrijven tegen de eigendommen gevoelen. De verhouding der beschuldigten tot de bevolking des koninkrijks, is één beschuldigde op de 4255 zielen, eene verhouding die aanmerkelijk gunstiger is, dan die des vorigen jaars. Het getal veroordeelden bedroeg 711 (584 van het mannelijk en 127 van het vrouwelijk geslacht, waaronder 31 jongens en 6 meisjes beneden de 16 jaten). Het getal doodvonnissen beliep 7. Met correctionele straffen werden gestraft 492 veroordeelden. Ook bij de arrondissements-regtbanken merkte men eene vermindering van misdrijven en beklagden op; er waren voor die regtbanken, aanhangig 10,795 zaken met 13,881 beklagden. In het jaar te voren waren die cijfers respectievelijk 11,492

en 13,881. De vermindering deed zich uitsluitend ontwaren bij de misdrijven tegen de algemeene zaak en tegen de eigendommen. Onder de 13,881 beklagden bevonden zich 10,844 van het mannelijk en 3,037 van het vrouwelijk geslacht. Van de eerste waren 855, van de tweede 257 beneden de 16 jaren. In verhouding tot de bevolking staan de beklagden als 1 tot 387. Het getal veroordeelden beliep 11,320, waarvan 8,853 tot gevangenisstraf. Voor de kantongeregten werden beregt 30,256 zaken, met 36,221 beklagden, waarvan 29,862 van het mannelijk en 6359 van het vrouwelijk geslacht, onder de eerste 2087 en onder de laatste 443 beneden de 16 jaren. Het getal strafzaken is dit jaar dus, in vergelijking met 1856, aanzienlijk toegenomen, te weten met 5831 (met 6998 beklagden). Bij de gezamenlijke krijgsgaden zoo te land als ter zee werden in 1857 aangebragt 320 zaken, en derhalve 61 minder dan ten vorigen jare. Daarin waren betrokken 351 beklagden, dat is 64 minder dan in 1856; wat de bedeesing des regts in burgerlijke zaken betreft, in 1857 werden in cassatie aangebragt 61 zaken, en waren hangende op 1°. Januarij 53, zamen 114, waarvan 40 afgedaan werden, in 2 werd afstand van voorziening gedaan. In hooger beroep van arresten, gewezen door de hoven van justitie in de kolonien, telde men nieuw-aangebragte 4. hangende op 1°. Jan. 38. In het tienjarig tijdperk 1848-57 werden aangebragt 582 voorzieningen in cassatie in burgerlijke zaken, hetgeen gemiddeld 58 eischen in cassatie geeft voor ieder jaar. In 1857 werden 12 van de 45 uitspraken in burgerlijke zaken gecasseerd; 31 eischen werden verworpen; in 2 de niet-ontvankelijkheid uitgesproken. Van de 28 arresten der provinciale geregtshoven zijn er 7 vernietigd; van de 17 vonnissen der arrondissements regtbanken 5. Bij de provinciale geregtshoven werden in 1857 aangebragt 238 zaken, waarbij komen 307 zaken reeds vóór 1°. Januarij van gezegd jaar aanhangig, derhalve te zamen 545 zaken. In hooger beroep wezen de hoven 136 arresten van incidentelen, interlocutoiren en preparatoiren aard, en 118 eindarresten, te zamen 317 dat is 17 meer dan in 1856. Bij de arrondissements-regtbanken werden dit jaar aangebragt 3150 zaken, zijnde eene vermeerdering van 210 zaken; aanhangig waren bovendien van vroeger een getal van 1946. In hooger beroep wezen de regtbanken 12 vonnissen van incid., prepar. of interl. aard, en 44 eindvonnissen, te zamen 56 uitspraken in hooger beroepen. In eersten aanleg wezen de regtbanken 774 incid., interl., of prepar. vonnissen en 2329 eindvonnissen te zamen 3103 uitspraken. Cnafgedaan bleven 2029 zaken. Bij de 150 kantongeregten werd in 1857 een gezamenlijk bedrag van 7,655 zaken aangebragt, waarbij nog komen 503 van vroegere dagteekening, te zamen alzoo 8,176 zaken. Vonnissen van incident., interl. en prepar. aard werden er uitgesproken 1041, eindvonnissen 6026, te zamen 7,607 uitspraken. Afstand der instructie werd gedaan in 1565 zaken. Lange dien weg of bij eindvonnissen werden er dus afgedaan 7,591 zaken; er bleven dus nog 585 over.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Nov. 11	Nederl. Ind.	Stoomschip Batavia.	C. C. L. Neijts.	Batavia.
" "	" "	Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Soetiong.	Riouw.
" "	" "	Bientang Tjaigoan.	Ong Kangan.	Balie Bololeng.
" 12	" "	Fathal Nassar.	Said Mohamat Assegaf.	Batavia.
" "	" "	Risgil Gair.	Sech Salim Jubidie.	Banjarmassing.
" "	Nederlandsche	De Stad Nijmegen.	H. P. Crujls.	Samarang.
" "	Zweedsche	Carin Cecilia.	H. D. Bergstrom.	Melbourn.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Nov. 10	Nederl. Ind.	Salim.	Sech Abd. Rachm. b. Osman	Grisee.
" "	" "	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroeang.
" "	" "	Krabbe.	Mardam.	"
" 11	Nederlandsche	Hester Adriana.	G. Strag van Hees.	Nederl. via Proboling.
" "	Nederl. Ind.	Bella.	Jono.	Grisee.
" 13	" "	Stoomschip Batavia.	C. C. L. Neijts.	Batavia via Samarang.
" "	Z. M.	" Merapie.	Kap. Luit. ter-zee J. C. van Baak.	Koersstellende om de Oost.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Johannes Albertus.	J. C. Londs.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Pruisen	Ida Mathilda.	Gronow.	Amsterdam.	" " " "
Nederlandsche	Jacob.	Golf van Persie.	Golf van Persie.	Wm. Mathieu & Co.
Pruiss.	Ferd. Nies.	Caler.	China.	" " " "
Nederlandsche	Jan Schouten.	Coening Meijer.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
" "	Zaanstroom.	Schaap.	"	" " " "
" "	Phoenix.	Johansen.	Nederland.	" " " "
" "	Ocean.	Poestkoka.	"	" " " "
" "	Jupiter.	Moll.	Macassar.	" " " "
" "	Catharina Wilhelmina.	Popken.	Nederland.	Ruyt Cramer & Co.
" "	Laurens Koster.	Koenen.	"	" " " "
" "	Everdina Elisabeth.	Tonjes.	"	" " " "
" "	Henriette.	Portengen.	"	" " " "
" "	Vice Admiraal Gobina.	van der Linden.	Onbepaald.	" " " "
" "	Elisa Susanna.	van Boven.	In Reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
" "	Jonge Jan.	Pheiffer.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
" "	Delfshaven.	Schaap qg.	Onbepaald.	" " " "
Nederl. Ind.	Stoomschip Macassar.	Smith.	"	" " " "
" "	" Banda.	"	"	" " " "
" "	" Ambon.	Hugenholts.	"	" " " "
" "	" Padang.	Schippers.	Nederland.	" " " "
Nederlandsche	Jan van Hoorn.	B. Moles.	Nederland.	" " " "
Engelsche	Anne Forster.	Clarke.	Engeland.	McMillan Marten & Co.
Zweedsche	Charlotte.	Jave.	"	Adam & Co.
" "	Caroline.	Kihlman.	"	" " " "
Nederlandsche	Louise Antoinette.	McKenzie.	Onbepaald.	" " " "
Engelsche	Henri Winch.	Cottam.	China.	" " " "
" "	Sophia Fraser.	Wilson.	Singapore.	" " " "
Ned. Ind.	Fearnot.	McKenzie.	Onbepaald.	" " " "

Aangekomen Passagiers

Met de stoomboot Batavia, Overste van Baak, de Heeren Huijzera en familie, Deeleman, Gajmans, Schreinden, Schmidt en echtg.

van Hoek, Smeets, de Jongh, Graaf, Roos, Stumpe, Z. M. troepen en bannelingen.

Met de kark De Stad Nijmegen, De heer J. Nielsen.

Vertrokken Passagiers

Met de stoomboot Batavia, De heeren G. F. Essers, P. Vogel, en C. Vinju, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Ardjoeno, Medusa en Samarang; de schepen Zaanstroom, Catharina Wilhelmina, Djoe-dool Moebarak, Monsoon, de Stad Schiedam, Phoenix, Ammana Tulbarie, Ferdinand Nies, Broomielow, Dilligentia, Margaretha Johanna, Ocean en Oost India Pakket; de stoomschepen Banda, Makasser, Padang, en Ambon; de barken Fathal Ma-in, Saljan Maskoor, Henry Winch, Jan Schouten, Laurens Coster, Jacob, Beatrix, Salma, Drie Vrienden, Delfshaven, Louise Antoinette, Louisa Jacoba Johanna, Everdina Elisabeth, IJenten Banjermass, Elisabeth, Charlotta, El Masshoor, Jan van Hoern, Fathool Joesoer, Vice-Admiraal Gobius, Caroline, Elisa Susanna, Fathool Madjiet, Katroon Nida, Jonge Jan, Willem Daniel, Ida Mathilde, Hoksing, Henriette, Adolf van Nassau, Antoinette, Dennok Bientang Toedjoe Fathal Nassat, Stad Nijmegen en Carin Cecilia; de brikken Sophia Fraser, Fathool Salam, Sophia, Johannes, Risgil, Johannes Albertus en Louisa; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Fearnot, Almok Tasam, Komeij, Jupiter.

SUMANAP.

AANGKKOMEN.

1 Nov. De Ned. Ind. bark Naim Balgijer, gezagv. Sech Abdulla bin Salim Biljoen, van Samarang, den 25sten October; de Ned. Ind. bark Fathool Moebarak, gezagv. Said Sech bin Hoessin Segaf, van Batavia, den 18den October.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoor, Sumanap en Sophia; de brik Machmoedie, en de barken Naim Balgijer en Fathool Moebarak.

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den Hiden tot en met den 13den November 1858.

AANVOER.

Van Samarang per het Nederl. schip Jaco's Roggeveen, gezagv. J. Vos van Marken, agenten Fraser Eaton & Co.
3 collis diversen, N. H. M.; 150 vaatjes boter, 20 ledige leggers, 41 balen manufacturen, Order; 50 kazen, 81 hammen, 50 vaten bier, Fraser Eaton & Co; 86 collis diversen, 52 kisten koopmanschappen, 31 balen en kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 1 baal laken, Adam & Co.
Van Batavia per het stoomschip Batavia, gezagv. Neijts, agenten B. Kopersmit en Co.
12 vaten vleesch, 3 vaten spek, 12 kisten roode wijn, 12 kelders genever, 12 vaatjes boter, 6 manden seltzerwater, 10 vaten bier, 2 collis regaal, 38 collis provisien, 1/4 ankers aijn, 10 kistjes kazen, 1 kist piano, 14 collis dranken en kleinigheden, Order; en eenige goederen, bestemd voor de Moluccos.
Van Riouw per het Ned. Ind. barkschip Dennok Bientang Toedjoe, gez. Tan Soetiong, agent Tan Bindjang.
1117 krاندj, 767 zakken gambier, 12 1/2 picols was, 210 pakken porcelainwerk, 38 pakken ambalo, 29 pakken pap. pajjongs, 633 stuks aardewerk en waterpotten, 14 zakken saipeter, 5 kisten zijde stoffen, tinwerk en kleinigheden, Tan Bindjang; 47 kisten en balen onbekend, 91 pakken ambalo, 100 pakjes dadele en eenige provisien, diverse Arabieren.
Van Balie per de Ned. Ind. schoener Bientang Tjis Goan, gez. Ong Kang Han, agent Gezagvoerder.
390 picols kadele pitten, 90 picols kapas, Gezagvoerder.
Van Banjarmasin per de Ned. Ind. brik Reagil Haer, gezagv. Sech Said Jubidie, agent Gezagvoerder.
45100 stuks maloeke-matten, 4070 stuks planken, Gezagvoerder.
Van Balie per de Ned. Ind. schoener Ariel, gezagv. Bakiema, agent Berest.
94 varkens, 5 1/2 picols corianderzaad, 45 katjes was, Berest.

UITVOER.

Naar Nederland per het Zweedsche schip Charlotte, gezagv. Class. 6986 1/2 picols sniker, Fraser Eaton & Co.
Naar Pekalongan per het Ned. Ind. schip Katronida, gezagv. Sarief Abdul Rachman.
Ballast.
Naar Grisee per de Ned. Ind. bark Hoksing, gezagv. Ho-Boenten.
Ballast.
Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot Batavia, gezagv. Neijts.
6 collies regalen, B. Kopersmit & Co; 11 stuks gebruikte zeilen, 2 stuks scheepskettingen, 24 picole ankers, 2 blokken, McMillan Marten & Co; 1 kistje regaal, 1 kist machinerien, Fraser Eaton & Co; 1 kist goudwerken, 3 kisten modewaren, W. Mathieu & Co.

Marktprijzen.

SUKKER N°. 16 per picol f 18.—
KOFFIJ per picol.
RIJST (GARGA) per kojjang f 110 à f 120.—
Id. (WITTE) " " f 135 à f 150.—
KORNUIDEN per 100 st. f 200 à f 300.—
ARAK per legger. f 50.—
OLIE (KLAPPER) f 15.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJZ & Z. te Rotterdam, bij L. VAN BAKKERES & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOLAN te Leiden.

GEDEUKT BIJ E. FUJIMI & CO TE SOERABAYA.